

عنوان مقاله:

شگردهای هنری کتاب نیستان ادیب قاسمی کرمانی

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب غنایی، دوره 17، شماره 33 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

محمدرضا حیدری - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

مریم خلیلی جهانتیغ - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

محمد بارانی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین شگردهای هنری در کتاب نیستان ادیب قاسمی کرمانی که نقش بارزی در شهرت این اثر داشته، بهره گیری از صورخیال و عناصر علم بیان بوده که تشبیه، استعاره، کنایه و مجاز، متناقض نما و حس آمیزی را دربر می گیرد. علوم بلاغی از آغاز طلوع شعر فارسی تا به امروز، همواره مورد توجه شاعران بوده و حتی در نخستین اشعار عروضی فارسی نیز می توان جلوه هایی از آن را جستجو کرد. کتاب نیستان که در قالب مثنوی سروده شده است، به لحاظ کاربرد صورخیال در ساختار زبان عامیانه، اثری ارزشمند محسوب می شود. در این پژوهش شگردهای هنری این اثر در سطح روساختی، به روش تحلیل محتوا مورد توصیف قرار می گیرد. ادیب کرمانی (1308-1238 ه.ش) از شاعران حوزه ادبیات انتقادی و فولکوریک است و کتاب نیستان وی به پیروی از سبک بوستان سعدی سروده شده و او درمقابل جلوه های بلاغی و به ویژه صورخیال مطرح در بوستان، با بهره گیری از کلمات و تعبیرات خاص مردم کوچه و بازار و صنف شالبافان، اثر نقیضی در تقابل با بوستان سروده است. پاسخ به سوال اصلی تحقیق که دریافت مهم ترین شگردهای هنری و جلوه های بلاغی نیستان و میزان موفقیت شاعر در این زمینه است، هدف مورد نظر نویسندگان را دربرمی گیرد. نتیجه پژوهش نشان می دهد که شاعر از واژگان محلی و عامیانه، تعبیرات و اصطلاحات صنف شالبافان و کنایات خاص مردم کوچه و بازار، به عنوان شگردهای هنری سبک خاص خود استفاده کرده و در این زمینه به توفیق نسبی دست یافته است

کلمات کلیدی:

ادیب قاسمی کرمانی، نیستان، بلاغت، صورخیال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1009217>

